Jawaharlal Nehru College Library
Estd.-1964
Boko, Dist.-Kamrup

2026

EDUCATION

(Minor)

Paper : EDU0600604

(Set–A)

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer the questions from any **one** Option.

OPTION—1

Paper : EDU0600604A

(Educational Statistics and Practical)

Full Marks : 45

Time : 2 hours

1. Answer the following as directed : 1×5=5
তলত দিয়াসমূহৰ নির্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) What is the formula of mean from ungrouped scores?

অসমূহিত ৰাশিৰ পৰা গড় উলিওৱা সূত্ৰটো কি ?

(b) Write the formula for determining range.

প্রসাৰ নির্ণয় কৰা সূত্রটো লিখা।

(c) Frequencies are plotted above the mid-points of the class intervals in case of drawing a frequency polygon.

(Write true or false)

বাৰংবাৰতা বহুভুজ এটা অঙ্কনৰ ক্ষেত্রত শ্রেণী-অন্তৰালৰ মধ্যবিন্দুসমূহৰ ওপৰত বাৰংবাৰতাসমূহ স্থাপন কৰা হয়।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(d) The value of perfect positive correlation is _____.

(Fill in the blank)

সম্পূর্ণ ধনাত্মক সহ-সম্বন্ধৰ মান হৈছে _____।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(e) Normal probability curve is _____ shaped.

(Fill in the blank)

প্রসামান্য বক্র _____ আকৃতিৰ।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

2. Answer any *five* of the following questions : 2×5=10

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ কৰা :

(a) Write any two characteristics of statistics.

পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(b) Write two uses of frequency distribution table.

বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকাৰ দুটা ব্যৱহাৰ লিখা।

(c) Compute mean from the following ungrouped data :

তলত দিয়া অসমূহিত বাশিসমূহৰ পৰা গড় নির্ণয় কৰা :

17, 29, 18, 36, 41, 24, 31

(d) Mention two uses of median.

মধ্যমাৰ দুটা ব্যৱহাৰ লিখা।

(e) What is the measure of variability?

বিচ্যুতিৰ পৰিমাপণ কি ?

(f) Write any two uses of range.

প্রসাৰৰ যি কোনো দুটা ব্যৱহাৰ লিখা।

(g) Write any two uses of frequency polygon.

বাৰংবাৰতা বহুভুজৰ যি কোনো দুটা ব্যৱহাৰ লিখা।

(h) Write two differences between rank-difference and product-moment correlation.

স্থান-পার্থক্য আৰু পণ্য-মুহূর্ত সহ-সম্বন্ধৰ মাজৰ দুটা পার্থক্য লিখা।

(i) Write two characteristics of positively skewed curve.

ধনাত্মক বিষমতা বক্ৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(j) In a normal distribution, Mean (M) = 15, Standard Deviation (SD) = 5. Find Z-score for the score 20.

কোনো এক স্বাভাৱিক বিতৰণৰ গড় (M) = 15, মানক বিচ্যুতি (SD) = 5. ৰাশি 20ৰ বাবে Z-মানাংক নির্ণয় কৰা।

3. Answer any *four* of the following questions : 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write briefly about five functions of statistics.

পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ পাঁচটা কার্যাৱলীৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(b) Compute median from the following frequency distribution table :

তলত দিয়া বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকাৰ পৰা মধ্যমা নির্ণয় কৰা :

Class Interval শ্রেণী অন্তৰাল	*Frequency* বাৰংবাৰতা
80–84	4
75–79	8
70–74	6
65–69	11
60–64	9
55–59	7
50–54	5

$N = 50$

(c) Calculate average deviation from the following set of scores :

তলৰ ৰাশি শ্রেণীটোৰ পৰা গড় বিচ্যুতি উলিওৱা :

25, 16, 18, 15, 12, 10

(d) Write five merits of standard deviation.

আদর্শ বিচ্যুতিৰ পাঁচটা সুবিধা লিখা।

(e) Write five principles of constructing a graph.

লেখচিত্ৰ অংকনৰ পাঁচটা নীতি লিখা।

(f) Draw a histogram from the following table :

(Use graph paper)

তলৰ তালিকাৰ পৰা এটা আয়তচিত্ৰ অংকন কৰা :

(লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰিবা)

Class Interval শ্রেণী অন্তৰাল	*Frequency* বাৰংবাৰতা
70–79	2
60–69	4
50–59	8
40–49	10
30–39	6
20–29	4
10–19	4

(g) Write about the positive correlation and negative correlation with examples.

ধনাত্মক সহ-সম্বন্ধ আৰু ঋণাত্মক সহ-সম্বন্ধৰ বিষয়ে উদাহৰণসহ লিখা।

(h) Find the coefficient of correlation by using rank-difference method from the following two sets of scores :

তলত দিয়া ৰাশি শ্রেণী দুটাৰ পৰা স্থান-পার্থক্য পদ্ধতিৰ সহায়ত সহ-সম্বন্ধ গুণাংক নির্ণয় কৰা :

Test–I :	62	45	52	48	60	65
Test–II :	70	50	55	48	68	60

(Continued)

4. Answer any *one* of the following questions : 10

তলত দিয়া যি কোনো এটা প্রশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is statistics? Discuss the need of statistics in education. 2+8=10

পৰিসংখ্যা বিজ্ঞান কি? শিক্ষাত পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ প্রয়োজনীয়তা আলোচনা কৰা।

(b) What is mean? Find the value of mean from the following frequency distribution table : 2+8=10

গড় কি? তলৰ বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকাৰ পৰা গড়ৰ মান উলিওৱা :

Class Interval শ্রেণী অন্তৰাল	*Frequency* বাৰংবাৰতা
60–64	7
55–59	3
50–54	6
45–49	5
40–44	5
35–39	7
30–34	8
25–29	3
20–24	4
15–19	2

$N = 50$

(Turn Over)

(c) Calculate quartile deviation from the following table :

তলৰ তালিকাখনৰ পৰা চতুৰ্থক বিচ্যুতি উলিওৱা :

Class Interval শ্ৰেণী অন্তৰাল	*Frequency* বাৰংবাৰতা
80–84	6
75–79	4
70–74	8
65–69	10
60–64	8
55–59	6
50–54	2
45–49	4
40–44	2

$N = 50$

(d) What is normal probability curve? Discuss its characteristics. 3+7=10

প্ৰসামান্য বক্ৰ কি ? ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(Continued)

OPTION—2

Paper : EDU0600604B

(Gender Studies)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

1. Answer the following as directed : 1×8=8

নিৰ্দেশনা অনুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) From which language is the word 'gender' derived?

'Gender' শব্দটো কোন ভাষাৰ পৰা উদ্ভৱ হৈছে ?

(b) What is the full form of WHO?

WHOৰ সম্পূৰ্ণ আকাৰটো কি ?

(c) Mention any one objective of gender studies.

লিংগ অধ্যয়নৰ যি কোনো এটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

(d) The uterus is a female reproductive organ that plays critical role in

জৰায়ু হৈছে স্ত্ৰীৰ প্ৰজনন তন্ত্ৰৰ এটা অংগ, যি _____ত অত্যন্ত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে।

(i) fertility

উৰ্ব্বতা

(Turn Over)

(ii) menstruation
ঋতুস্রাব

(iii) pregnancy
গর্ভাৱস্থা

(iv) All of the above
ওপৰৰ আটাইকেইটা

(Choose the correct answer)
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) What is gender role?
লিংগ ভূমিকা কি ?

(f) Give an example of gender bias in our society.
আমাৰ সমাজৰ এটা লিংগ পক্ষপাতৰ উদাহৰণ দিয়া।

(g) What is the POCSO Act?
POCSO আইন কি ?

(h) Empowering women accelerates economic growth and fosters resilient societies.

(Write True or False)
নাৰীক সবলীকৰণ কৰিলে অর্থনৈতিক বিকাশ খৰতকীয়া হয় আৰু সুস্থিৰ সমাজ গঢ়ি উঠে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(Continued)

2. Answer the following questions in brief (any *six*) : 2×6=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো ছয়টা) :

(a) Write any two characteristics of gender.
লিংগৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(b) Write two differences between femininity and masculinity.
নাৰীত্ব আৰু পুৰুষত্বৰ দুটা পার্থক্য লিখা।

(c) Mention any two examples of gender stereotype.
লিংগ অপধাৰণাৰ যি কোনো দুটা উদাহৰণ উল্লেখ কৰা।

(d) Write two characteristics of gender studies.
লিংগ অধ্যয়নৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(e) Mention the names of any two Commissions or Committees which have contribution on women's education and empowerment in India.
ভাৰতত মহিলাৰ শিক্ষা আৰু সবলীকৰণত অৱদান আগবঢ়োৱা যি কোনো দুখন আয়োগ অথবা সমিতিৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(Turn Over)

(f) Write two reasons of dowry system.
যৌতুক প্রথাৰ দুটা কাৰণ লিখা।

(g) Write any two characteristics of gender equality.
লিংগ সমতাৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(h) Write any two objectives of gender mainstreaming.
লিংগ মূলসুঁতিৰ যি কোনো দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

(i) Mention any two objectives of the UN gender equality concern.
ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ যি কোনো দুটা লিংগ সমতা সম্পৰ্কীয় উদ্বেগ উল্লেখ কৰা।

(j) Write the name of two social reformers of India who contributed in the development of women education in India.
ভাৰতত নাৰী শিক্ষাৰ উন্নয়নত অৱদান আগবঢ়োৱা দুগৰাকী ভাৰতীয় সমাজ-সংস্কাৰকৰ নাম লিখা।

3. Write short notes on (any *four*) : 5×4=20
চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Gender stereotype
লিংগ অপধাৰণা

(Continued)

(b) Gender and religious institution
লিংগ আৰু ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান

(c) Significance of gender studies
লিংগ অধ্যয়নৰ গুৰুত্ব

(d) Devadasi system
দেৱদাসী প্ৰথা

(e) Female foeticide and infanticide
কন্যা ভ্ৰূণ হত্যা আৰু শিশু কন্যা হত্যা

(f) Role of gender-inclusive language to achieve gender equality
লিংগ সমতা অৰ্জনত লিংগ অন্তৰ্ভুক্তি ভাষাৰ ভূমিকা

(g) Gender equality and human rights
লিংগ সমতা আৰু মানৱ অধিকাৰ

(h) Status of women education in India before Independence
ভাৰতত স্বাধীনতাৰ পূৰ্বে মহিলা শিক্ষাৰ অৱস্থা

(Turn Over)

4. Answer the following questions (any *two*) : 10×2=20

তলত দিয়া প্রশ্নবোবৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) :

(a) What does femininity mean? Discuss its characteristics. 2+8=10

নাৰীত্ব বুলিলে কি বুজা ? ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(b) Explain the differences between gender studies and women's studies.

লিংগ অধ্যয়ন আৰু মহিলাৰ অধ্যয়নৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Discuss the role and importance of women in the society.

সমাজত মহিলাৰ ভূমিকা আৰু গুৰুত্ব সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(d) Discuss about the various steps to be taken to remove gender biases from the society.

সমাজৰ পৰা লিংগ পক্ষপাতিত্ব আঁতৰাবলৈ ল'বলগীয়া বিভিন্ন পদক্ষেপসমূহ আলোচনা কৰা।

(Continued)

(e) What should be the role of parents in achieving gender equality? Explain.

লিংগ সমতা অৰ্জনত অভিভাৱকসকলৰ ভূমিকা কেনে হোৱা উচিত ? বৰ্ণনা কৰা।

★★★